

Dierbare herinneringen afscheid

Centrum voor geboorte & gezin

www.jijwij.nl

Inleiding

In deze moeilijke en ingrijpende tijd komen jullie voor veel keuzes te staan rondom het afscheid van jullie kindje. Waar vind je hierover gerichte informatie en hoe kun je dierbare herinneringen aan jullie kindje vastleggen? In deze folder geven we jullie daarvoor enkele handvaten. Misschien vind je zelf nog andere waardevolle mogelijkheden of heb je specifieke wensen bij het afscheid van jullie kindje passen. Als we daarin als ziekenhuis een rol kunnen spelen, geef dit dan aan bij je opname zodat we met je wensen rekening kunnen houden.

Inhoud

1. Informatie	4
1.1 Verlies van je kind	4
1.2 Onderzoek bij de overleden pasgeborene	4
1.3 Stichting Hanne	4
1.4 Steunpunt Nova	5
1.5 Verbonden stilte	5
1.6 Stille levens	5
2. Foto's	6
2.1 Stichting Still	6
2.2 Make a memory	6
3. Voetafdruk/handafdruk	7
4. Opbaringsmogelijkheden	8
5. Muziek	10
6. Gedichten	10
7. Troostartikelen	11
8. Boeken	12
8.1 Boeken voor papa en mama	12
8.2 boeken voor broertjes en/of zusjes	14
9. Sieraden	17
10. Afscheidszorg	17
10.1 IMA afscheidszorg	18
10.2 Houvast uitvaartzorg	18
11. Rouwapps	19

1. Informatie

1.1 Verlies van je kind

Verlies van je kind

Deze [informatie van JIJWIJ](#) is voor ouders die hun kind tijdens de zwangerschap of rond de bevalling verliezen. Ook het 'vrijwillig' afbreken van een gewenste zwangerschap, omdat het kind een ernstige aangeboren afwijking heeft, wordt besproken. Zowel praktische als emotionele zaken komen aan bod.

1.2 Onderzoek bij de overleden pasgeborene

In deze brochure worden [de verschillende onderzoeken](#) besproken die er mogelijk zijn bij de overleden pasgeborene.

1.3 Stichting Hanne

Elke ouder die zijn of haar baby verliest, krijgt met een onmenselijk gemis te maken. Of het nu plaatsvindt tijdens de zwangerschap, tijdens de geboorte of kort daarna. Ineens moet je nadenken over allerlei zaken waar je hoofd nu helemaal niet naar staat. Op dit moment is het zo fijn als er hulp is, zodat je niet hoeft te zoeken naar informatie, zodat je er niet helemaal alleen voor staat. Aan die ouders wil [Stichting Hanne](#) hulp en informatie bieden. Op de website is veel nuttige informatie te vinden. Er is een informatieboekje beschikbaar en indien gewenst krijg je een memorybox (kosteloos) mee vanuit het ziekenhuis. In deze memorybox zitten spulletjes om je te helpen zoveel mogelijk tastbare herinneringen te creëren met jullie baby.

1.4 Steunpunt Nova

Landelijk Steunpunt voor ouders die hun baby verliezen.

Wanneer welkom heten en afscheid nemen samenkomt.

\ Deze stichting heeft digitale hulpkaarten voor je gemaakt die je in deze verwarrende dagen kunnen helpen. Je kunt ze ook opvragen bij het Centrum voor geboorte & gezin,

1.5 Verbonden stilte

Verbonden stilte helpt het verdrietige afscheid van een jong kindje een beetje mooier te maken.

1.6 Stille levens

Kenniscentrum Babysterfte. Informatie en steun bij het overlijden van een baby.

2.Foto's

2.1 Stichting Still

Stichting Still Fotografie verzorgt de fotografie van zieke, stervende of overleden baby's vanaf de 12e week van de zwangerschap. De fotografie vindt plaats in de ziekenhuizen en op andere locaties, zoals in de thuisomgeving.

2.2 Make a memory

Stichting Make a Memory

fotografeert op verzoek van ouders en via bemiddeling van zorgprofessionals ernstig zieke, terminale en overleden kinderen in de leeftijd van 18 weken (zwangerschap) tot en met zeventien jaar.

3.Voetafdruk/handafdruk

Als herinnering kunnen voet- en/of handafdrukken gemaakt worden van je kindje. Dit kan met verfafdrukken maar ook middels bodycasting. Met bodycasting worden voet- en/of handafdrukken gemaakt in gips of kunnen zelfs beeldjes gemaakt worden.

www.even-beeld.com

www.bodycasting.nl/fotogalerij/vlindertjes

dat wil je
voor altijd
vasthouden

4. Opbaringsmogelijkheden

4.1 Wateropbaring

Wanneer je kindje levenloos geboren wordt, sta je voor de verdrietige taak om welkom te heten en afscheid te nemen tegelijk. [Het opbaren van het kindje in water](#) biedt ouders een toegankelijke, zachte en liefdevolle manier om hun kindje te zien en te koesteren. Omdat het kindje in water veel langer mooi blijft dan daarbuiten, geeft de watermethode aan ouders en hun naasten kostbare extra tijd.

De voordelen van de watermethode:

- De baby neemt de natuurlijke houding aan, de foetushouding.
- De huid wordt lichter, ook als het kindje donker verkleurd was bij de geboorte.
- Er treedt geen vervorming op.
- Je kunt heel mooie foto's maken van het kindje in het water.
- Het kindje laten zien aan vrienden en familie is makkelijker omdat het er mooi uitziet, zo kun je echt samen afscheid nemen.
- Je kunt het kindje aanraken zonder het te beschadigen.
- De methode is makkelijk en goedkoop.

4.2 Overige opbaringsmogelijkheden

Een site die je niet zomaar bezoekt...

Je verwelkomt een kind in je leven en nu moet je afscheid nemen.

Op deze sites vind je o.a. uitvaart materialen zoals draagmanden, wikkeldoeken, babynestjes, babykleertjes vanaf 24 weken zwangerschap.

www.sterrenkindje.nl

www.kleinevlinder.nl

www.hartvanhout.nl

www.hemelwieg.nl

www.kleinafscheid.nl

www.kindermantjes.nl

www.kleinafscheid.nl

Wellicht zijn ook andere mogelijkheden te bespreken met jullie uitvaartonderneming.

5.Muziek

Op [deze site](#) vind je een overzicht van muziek die passend is voor het afscheid van een baby.

6.Gedichten

Ansichtkaarten bij verlies en troost. [Kaartjes met gedichten](#) vol troost bij verlies van een dierbare.

Enkele voorbeelden:

Huisje bij de maan

Ver boven de wolken
daar heel dicht bij de maan
Zie ik een mooi klein huisje
tussen duizend sterren staan

Waar jij woont in lieve liefde
met een lach op je gezicht
Daar waar je eeuwig straalt
in het allermooiste licht

Waar je vliegt langs regenbogen
en voor altijd zult bestaan
Totdat we ooit weer samen zijn
in het huisje naast de maan

vlinderkusje.nl

7. Troostartikelen

Speciaal voor mensen die iemand moeten missen, heeft Vlinderkusje allerlei cadeaus en [troostartikelen](https://www.sterrenliefs.nl/shop) ontwikkeld en verzameld, die passend kunnen zijn bij verlies van een dierbare.

Ook op onderstaande site kun je overige troostartikelen vinden.

<https://www.sterrenliefs.nl/shop>

8. Boeken

8.1 Boeken voor papa en mama

Vriendenboekje van een Sterrenkindje

Het vriendenboekje van een sterrenkindje is een invulboek voor ouders en naasten van een sterrenkindje. Ouders kunnen hun verhaal erin kwijt. Er is ruimte om te vertellen over de zwangerschap, de bevalling, maar ook over het afscheid. Foto's en herinneringen kunnen erin gedeeld worden en dan kan het boekje op reis gaan. Hoe was het voor familie en vrienden? Hoe hebben zij het ervaren? Alle herinneringen worden warm gehouden in dit vriendenboekje van een sterrenkindje.

Herinneringsboekje

Er zijn legio babyboeken verkrijgbaar, maar wat als je weet dat je je kindje zult verliezen? Ook, en misschien wel juist, ouders die hun kind tijdens de zwangerschap of vlak na de geboorte verliezen, hebben behoefte om alle gebeurtenissen in een herinneringsboekje op te schrijven.

Herinneringsboek 'Koester, met liefde gedragen

Dit boek is voor ouders die tijdens de zwangerschap, geboorte of kort daarna hun baby zijn verloren. Het is een boek met een aantal vragen die je bewust stil laten staan bij de zwangerschap, het verlies, maar juist ook bij de momenten van koestering.

<https://www.doula-lin.nl/herinneringsboek-koester-met-liefde>

Er komt vast wel een nieuw broertje, Astrid Reus

“Er komt vast wel een nieuw broertje” is een boek dat begint met het verhaal over het korte leven van de pasgeboren Sem, een jongetje met een zeldzame ernstige ziekte. Zijn moeder neemt je mee in de achtbaan van hoop en vrees, vreugde en verdriet. Een klein briesje steekt op, het gaat steeds harder waaien en uiteindelijk waait het zo hard dat de droom over een toekomst met z’n viertjes langzaam vervliegt. Een zware storm die zijn sporen onuitwisbaar achterlaat, maar na regen komt toch altijd weer zonneschijn?

8.2 boeken voor broertjes en/of zusjes

In de Wolken richt zich op verliessituaties die ontstaan door het overlijden van een belangrijke ander of door echtscheiding. Er worden brochures, boeken en andere materialen ontwikkeld voor rouwendenden en kinderen in echtscheidingssituaties. Hoewel In de Wolken zich richt op alle verliessituaties is zij met name gespecialiseerd in kinderen en jongeren.

Woezel en pip, dag lief muisje – Guus Nederhorst

Kikker en het vogeltje – Max Velthuis

Ik wil je nooit vergeten - Joanna Rowland en Thea Baker

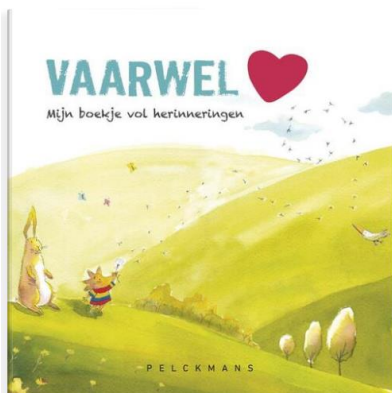

Vaarwel - Nathalie Slosse, invulboekje voor broertjes en/of zusjes

Wanneer een geliefd iemand doodgaat, blijft een grote leegte achter.

Herinneringen zorgen ervoor dat die persoon een beetje verder leeft in je hart. Dit invulboekje helpt jouw kind om die herinneringen te verzamelen.

Zo ontstaat een tastbaar aandenken om vandaag en in de toekomst te koesteren.

9.Sieraden

Qua sieraden is veel mogelijk. Onderstaand enkele suggesties m.b.t. gedenksieraden. Suggesties zijn te vinden via onderstaande link van MAMALOVES.

Het verliezen van een dierbare is nooit makkelijk. De gedenksieraden van [MAMALOVES](#) leggen op symbolische wijze de herinnering en onvoorwaardelijke liefde voor jouw dierbare vast. Een uniek en betekenisvol sieraad om altijd dichtbij te dragen.

10.Afscheidszorg

Vanaf een zwangerschapstermijn van 24 weken ben je wettelijk verplicht om je kindje te begraven of te cremen. Bij een zwangerschapstermijn tot 24 weken is dit niet verplicht, maar mag dat desgewenst wel. Denk je erover om je kindje te begraven, weet dat begraven op een natuurbegraafplaats ook tot de mogelijkheden hoort.

De dichtstbijzijnde zijn:

-[Natuurbegraafplaats Hoeve Ruth, Vlierden](#)

-[Een natuurbegraafplaats in de Brabantse natuur bij Eindhoven](#)
([natuurbegravennederland.nl](#))

Afscheidszorg:

Hieronder staan uitvaartondernemingen genoemd die gespecialiseerd zijn in babyafscheid. Het is uiteraard ook mogelijk om een uitvaartonderneming uit je regio te benaderen. Vrijblijvend kun je ook bij hen informatie inwinnen.

10.1 IMA afscheidszorg

IMA afscheidszorg verzorgt de babyuitvaart van baby's die rondom de geboorte zijn overleden, ongeacht de zwangerschapsduur. Je verliest niet alleen je kindje, je bent als moeder ook kraamvrouw. Je hebt een zwangerschap en een bevalling achter de rug. Dat vraagt om speciale zorg.

10.2 Houvast uitvaartzorg

Houvast Uitvaartzorg biedt gespecialiseerde begeleiding aan ouders van kinderen die tijdens de zwangerschap of na de geboorte overleden zijn tot de leeftijd van een jaar.

11. Rouwapps

Condole

Een app voor verbinding bij verlies.

Condole is een app waarin herinneringen, troost en aandacht na overlijden samenkomen.

Loss

Loss is een app voor jezelf en anderen na het verlies van een kind tijdens de zwangerschap, rond de geboorte of kort daarna. Het biedt inzicht, informatie en steun in deze verdrietige tijd.

